

9 november 2011

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. [naam],

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie der Broeders van de Heilige
Aloysius Gonzaga.

1. De procedure

Het klaagschrift is bij Meldpunt voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk, rechtsopvolger van het bureau van Hulp en Recht (hierna: Meldpunt), ontvangen op 21 januari 2011. Het verweerschrift dateert van 15 april 2011 en is opgesteld door br. drs. [naam], algemeen overste van de Congregatie van H. Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis). Op 22 september 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. [naam].

Namens de Congregatie is verschenen br. drs. [naam], algemeen overste.

2. De klacht

2.1. In 1934/1935 zat klager in de derde klas van de [naam]school aan de [straat] te [plaats], en was hij 9 à 10 jaar oud. In dat (school)jaar heeft het seksueel misbruik plaatsgevonden door aangeklaagde. Aangeklaagde was hoofd van deze school, maar gaf tevens les aan de derde klas waarin klager toen zat. Het seksueel misbruik bestond er uit dat aangeklaagde op zijn knieën voor klager ging zitten en met zijn handen in de broek van klager ging om de genitaliën van klager te betasten. Aangezien klager - net als alle jongens toentertijd een korte broek droeg -, kon klager via de broekspijp van klager met zijn handen de genitaliën betasten. Dit gebeurde onder de onderbroek van klager op diens blote huid. Het betrof alleen het betasten en het deed geen pijn. Wel was het zeer onaangenaam voor klager. De kinderen zaten destijds met zijn tweeën in

een schoolbank die aan de voorkant open was. Het misbruik van klager vond plaats in de klas in het bijzijn van de klasgenoten die ook in hun banken zaten. Deze zouden het in theorie hebben kunnen zien. Tijdens het misbruik ging aangeklaagde door met lesgeven. Deze gang van zaken herhaalde zich 1 tot 2 keer per week gedurende dat (school)jaar.

- 2.2. Klager heeft nooit met anderen over het seksueel misbruik gesproken, niet met zijn echtgenoot, noch met zijn zonen, omdat men destijds over dat soort zaken gewoonweg niet sprak. Klager heeft evenmin psychologische hulp gehad om het te verwerken. Alhoewel klager nadien voor hetere vuren heeft gestaan, zoals tijdens de onderduikperiode in 1944 en in de periode na de 2^e wereld oorlog tijdens diens uitzending naar Nederlands-Indië, heeft klager het seksueel misbruik nooit kunnen vergeten en heeft het altijd in zijn onderbewuste een rol gespeeld. Hij is er destijds in bepaalde mate onzeker door geworden, onder andere ten opzichte van meisjes. Klager ervaart deze procedure als een goed moment om het stilzwijgen te doorbreken en zijn verhaal eindelijk kenbaar te maken.
- 2.3. Doel van deze klachtenprocedure voor klager is dat zijn verhaal na zoveel jaren van stilzwijgen nu eindelijk wordt gehoord en er toe bijdraagt dat de Rooms-Katholieke Kerk maatregelen neemt ter voorkoming van seksueel misbruik in de toekomst.

3. Het verweer

De algemeen overste heeft in zijn verweerschrift gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde, maar dat dit wordt bemoeilijkt doordat het voorval meer dan 75 jaren geleden zou hebben plaatsgevonden en aangeklaagde al op de eerste oorlogsdag in 1940 is omgekomen. Hij heeft dan ook niemand kunnen vinden met een concrete herinnering aan aangeklaagde. Evenmin beschikt de congregatie over het archief van de [naam]school waardoor niet is na te gaan of klager een leerling was van die school en of aangeklaagde onderwijzer was van dat derde leerjaar. Het is immers ongebruikelijk dat een hoofd van de school tevens klasse-onderwijzer was van het derde leerjaar, daar deze gewoonlijk klasse-onderwijzer was van het hoogste leerjaar. De algemeen overste wijst voorts op de goede staat van dienst van aangeklaagde en diens benoeming tot overste van het convent in [plaats] in [jaar] op de jeugdige leeftijd van 34 jaren. Ten slotte concludeert hij dat hij, op basis van de hem thans ter beschikking staande gegevens, niet in staat is het door klager gestelde seksueel misbruik te ontkennen of te bevestigen. Tevens biedt hij aan nader in gesprek te gaan met klager.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. Dit geldt te meer omdat in dit geval de aangeklaagde is overleden en zich niet kan verweren.

4.4. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht en authentiek overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen. Dit wordt erkend door mr. [naam].

4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard.

4.6 De Klachtencommissie realiseert zich dat dit voor klager teleurstellend is. Indien de Klachtencommissie in de toekomst uit andere meldingen of klachten die bij Meldpunt Seksueel Misbruik R.-K. Kerk zijn of zullen worden ingediend informatie bereikt die daartoe aanleiding geeft, zal zij klager daarvan op de hoogte stellen en de zaak heropenen teneinde dit advies mogelijk te heroverwegen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie der Broeders van de Heilige Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis) de klacht ongegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 9 november 2011 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, prof. dr. W.H.G. Wolters en mr. B.F. de Poorter, leden, bijgestaan door mr. E.B. Schaafsma-van Campen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie...../ de Bisschop vanen aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Overste/de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Overste/de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste/de Bisschop.

